

Marijana Pavlinović
Dušanka Martinović Kaliterna
Dijana Perković
Katarina Borić

Klinički odjel za reumatologiju i imunologiju
Klinika za unutarnje bolesti
Klinički bolnički centar Split
Split • Hrvatska

Pojavnost i klinička obilježja Sjögrenova sindroma u Dalmaciji

Prevalence and clinical features of Sjögren's syndrome in Dalmatia

Sjögrenov sindrom (SS) kronična je autoimuna bolest žlijezda s vanjskim izlučivanjem koja se očituje kserostomijom i kseroftalmijom. Primarni SS javlja se samostalno ili u sklopu drugih autoimunih bolesti, kao sekundarni SS. Učestalost je bolesti oko 0,5 %. Javlja se u žena u četvrtom i petom desetljeću života. Omjer žena i muškaraca jest 9:1.

Cilj istraživanja bio je istražiti učestalost te klinička i serološka obilježja primarnog i sekundarnog SS-a u Dalmaciji. U studiju je uključeno 115 bolesnika sa SS-om koji su liječeni na Odjelu za kliničku imunologiju i reumatologiju KBC-a Split. Svi bolesnici zadovoljili su američko-europske klasifikacijske kriterije za SS.

Bolesnika s primarnim SS-om bilo je 63 %, a 37 % sa sekundarnim SS-om. Odnos žena i muškaraca jest 96 % naspram 4 %. Prosječna dob oboljelih od primarnog SS-a bila je 55 godina, a od sekundarnog SS-a 57 godina. U 97 % bolesnika s primarnim te u 100 % bolesnika sa sekundarnim SS-om bila je izražena suhoća sluznica. Otok slinovnica imalo je 13 % ispitanika s primarnim te 4 % sa

sekundarnim SS-om. Zglobne manifestacije postojale su u 38 % bolesnika s primarnim te u 83 % sa sekundarnim SS-om. 93 % bolesnika s primarnim SS-om imalo je anti-Ro protutijela, a anti-La 61 %. U sekundarnom SS-u pozitivna anti-Ro protutijela postojala su u 95 %, a anti-La u 51 % ispitanika. Hipokomplementemija pojavila se u 37 % bolesnika s primarnim te u 38 % sa sekundarnim SS-om. Sekundarni SS najčešće je pridružen RA-u (45 %), SLE-u (27 %) te SSc-i (10 %).

Primarni SS u Dalmaciji je zastupljeniji od sekundarnog SS-a. Klinička obilježja SS-a u Dalmaciji slična su izvješćima iz literature, uz nešto rjeđu pojavu otoka slinovnica. Prevalencija specifičnih protutijela, posebice anti-La je veća u Dalmaciji u usporedbi s izvješćima iz literature. Zanimljivo je da je hipokomplementemija učestalija u odnosu na dosadašnja izvješća. Kao osobitost u sekundarnom SS-u zamijećena je povezanost sa spondiloartropatijom.

Ključne riječi: Sjögrenov sindrom; protutijela; klinička obilježja